

Posudek diplomové práce

Lucie Cyrusové *Von Erinnerungsbildern zu Träumen. Gertrud Leutenegger in der Schweizer deutschsprachigen Literatur der letzten dreißig Jahre*

FF UK Praha, 2006, 72 str.

V úvodu uvádí diplomantka pohnutky, které ji vedly k volbě tématu: vedle osobního setkání s autorkou to byl – objektivně jistě závažnější – fakt, že dílo G. Leuteneggerové dosud nebylo v odborné literatuře komplexně popsáno. Ani předložená práce není souhrnnou monografií, nýbrž soustředí se na určení autorčina místa v soudobé švýcarské literatuře německého jazyka, jednak na rozbor vybraných tří románů.

Kap. 1 skicuje – v návaznosti na Aeschbachera aj. – hlavní formální postupy a tematiku švýc. něm. lit. od 70. let: zhruba od levicově angažované literatury první generace po Frischovi a Dürrenmattovi k názorové i formální pluralitě mladších autorů; z nové tematiky a problematiky zvl. ekologická a feministická hlediska atd.

Kap. 2 podává autorčinu stručnou biografii a přehled tvorby. Autorčino místo v soudobé lit. je dáno charakteristickými rysy jejího psaní, k nimž patří mj.: využívání mytologických motivů, role vzpomínání v přítomném životě, pocit ohrožení jedince moderní společnosti, zaměřené na prospěch, výrazně metaforický, poetický jazyk. (Není jasné, co se míní žánrem „Erzählessays“, s. 16.)

V hlavní části práce, kap. 3 (19-63), se rozebírají tři romány reprezentativní pro různé fáze autorčiny tvorby: *Vorabend* (1975), *Acheron* (1994) a *Pomona* (2004). Postup a hlediska rozboru jsou u všech románů zhruba stejná: určují se časové roviny, perspektiva, formální členění textu, dějiště, témata, hlavní osoby atd. Vložené obrázky snad mají pouze „oživit“ text, protože jejich výpovědní hodnota vzhledem k rozboru je většinou nulová (curyšská burza, 27, mapka tokijského metra, 42, aj.). Bez komentáře zbytečný (pouze ilustrativní) se zdá i citát o strahovském klášteře (63).

Rozbory samy jsou spíš popisné, reproduktivní: např. většinu textu o postavě Tenko tvoří zbytečně dlouhé citáty z románu (41-44); podobně pasáž z „blázince“ (33) – zde by si čtenář přál alespoň stručný komentář k autorčinu pojetí takových institucí, ne-li odkazy na analogické nebo kontrastní využití psychické „abnormity“ u jiných autorů této generace i starších (P. Weiss, Fritz Zorn, Kipphardt apod.). Diplomantka se místy až příliš pasivně opírá o sekund. literaturu, přejímá některé formulace i celé věty z recenze R. Felkaové (viz s. 59-62), aniž je vyznačí jako citáty.

Přes trochu školské a rigidně dodržované schéma hledisek a bodů analýzy však čtenář práce přece jen získá představu o autorčině charakteristickém pohledu na svět i jejím způsobu vyprávění. Relativně nejzdařilejší se mi zdá rozbor posledního románu.

Práce je psána vcelku dobrou němčinou, v níž se ale vyskytuje dost drobnějších kazů: nejistá volba slov (1: *kontinuierlich* místo *komplex* apod.; 12: *gedrückt* m. *gedruckt*; 16: *Belang*; 47: *sich fristen*; 67: *unverkennbar* m. *unverwechselbar*, aj.), nesprávné nebo chybějící členy (mj. 39: u podsvětních řek); pravopis (6, 34, 67: 60-Jahre apod.) i tvarosloví (38: *erwartend* m. *erwartet*); neobratnost je i v titulu 2. kap.: ... *Stellung im Zusammenhang mit der Schw. Lit.*

Technika filologické práce je zvládnuta dobře; jen v odkazech na tituly uvedené v seznamu lit. není třeba vypisovat opakovaně celé tituly místo úspornějšího „Aeschbacher 1997, S. 00“.

Německé shrnutí je dobré, a dokonce bych řekl, že některé specifické rysy autorčiny prózy jsou v něm formulovány jasněji než v samotných rozborech.

České resumé je obsahově rovněž dobré, ale ruší v něm módní nepřechylování autorčina jména: vede k pauperizaci češtiny v obrazech typu „v knihách od Gertrud Leutenegger“ (68), jako bychom neměli prostý přivlastňovací genitiv ani flexi. U dnešních novinářů nepřekvapí, u absolventky filosofické fakulty ale zarazí tvary „analýzy třech děl“ nebo „obrazy, jenž“ (69).

Shrnu-li:

Na práci je chvalitebná snaha psát o nové, u nás prakticky neznámé autorce. Zařazení autorky do literárního kontextu je vcelku správné. Rozbory románů jsou sice dost jednoduché, ale nelze jim upřít znalost materiálu a základní informativní hodnotu. Proto práci

doporučuji k obhajobě.

Praha 8.5.06

Jiří Stromšík